

INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland, e.V.

684 Lampertheim - Hüttenfeld

Romuva

Telefon (06256) 322

Nr.11 (128) 1970 lapkričio 15

Šis leidinys leidžiamas
rankraščio teisėmis. Pasi-
naudojant jo žiniomis, malo-
niai prašoma nurodyti šaltinį.

L A P K R I Č I O 2 3 - j i

Vasario 16-sios Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo Aktas buvo tik iškilmingas pareiškimas mūsų tautos valios gyventi jos pačios tvarkomoje ir valdomoje valstybėje. Lietuvos kaimynai nemanė paisyti lietuvių tautos valios. Vokietija turėjo savo politinius planus surišti Lietuvą su Reichu. Tik 1918 lapkričio mėnesį kilusi Vokietijoje revoliucija privertė jos valdžią leisti Lietuvos Tarybai sudaryti vyriausybę. Komunistinei Rusijai Lietuva buvo tik pirmasis etapas, nešant pasaulinę revoliuciją į Vakarų Europą. Lenkija norėjo prijungti Lietuvą prie Lenkijos. Nepriklausomybę reikėjo iškovoti. Lietuvai buvo reikalinga kariuomenė.

Prof.A.Voldemaras 1918 lapkričio 5 Vilniuje sudarė pirmąją Lietuvos vyriausybę, pasiimdamas ir Krašto apsaugos ministerio pareigas. Buvo sudaryta Apsaugos Taryba, kuri pradėjo kariuomenės organizavimą. Lapkričio 23 buvo išleistas Kariuomenei įsakymas Nr.1, pasirašytas KA ministerio prof.A.Voldemaro ir štabo viršininko karininko Kubiliaus. Tai buvo atsistačiusios Lietuvos gynimo dokumentas. Artėjanti bolševikų kariuomenė darbą Vilniuje sutrukdė. 1919 sausio 4 vyriausybė pasitraukė į Kauną. Sausio 5 Vilnių užėmė bolševikų daliniai.

Persikėlusiai į Kauną vyriausybė turėjo geresnį ryšį su kraštu ir galėjo lengviau derinti tautos gynimosi pastangas. Po ilgų metų svetimųjų valdžios savos vyriausybės sudarymo faktas sukėlė entuziazmą, kuriuo tautos yra apdovanojamos vieną kartą per šimtmečius. Visos pastangos buvo nukreiptos į gynybą. Grįžę iš Rusijos karininkai ir puskarininkiai organizavo vietinius apsaugos arba partizanų būrius, verbavo savanorius ir vyko į Kauną, Marijampolę, Alytų ar Kėdainius. Iki sausio 15 buvo susirinkę 3.000 savanorių. Paskubomis sudaryti daliniai buvo siunčiami į frontą, kur lemiamose kautynėse prie Kėdainių ir Alytaus 1919 vasaryje sulaukė bolševikų veržimąsi į vakarus. Be savanorių ryžto ir aukų vargiai būtų pavykę kariuomenę suorganizuoti ir nepriklausomybę apginti. Todėl mūsų tautą savanorius gerbė ir gerbia ir kariuomenės šventės proga juos susikaupusi pagarbiai mini.

1919 metų pirmame trečdalyje greta valstybinio aparato organizavimo buvo ruošiamasi priešpuoliui prieš bolševikus. Sausio 15 paskelbta karininkų ir puskarininkų mobilizacija. Kovo 5 pirmą kartą pašaukti naujokai. Į Kauną atvykusi santarvininkų (amerikiečių, anglų ir prancūzų) karinė misija įsitikino Lenkijos propagandos melagingumu,

- 2 -

kad Lietuvos valstybė yra vokiečių padaras. Ji įpareigojo vokiečių karinę vadovybę laikinai palikti Lietuvoje saksų savanorių dalinius paremti Lietuvos kariuomenę.

Iki 1919 vasario bolševikai pasiekė liniją Kuršėnai-Šėta-Žasliai-Jieznas-Daugai. Jie turėjo 3 divizijas su artilerija, apie 20.000 karių ir vis dar gavo sustiprinimų. Gegužės mėnesį Lietuvos kariuomenė, išaugusi iki 6.000 karių su 10 patrankų, pradėjo priešpuolį ir atsiėmė Panevėžį bei Ukmergę. Iki šitos linijos mūsiškius rėmė vokiečių daliniai, toliau tos paramos nebebuvo. Rugpiūčio pabaigoje bolševikai buvo nustumti už Dauguvos.

Karas pasibaigė Maskvos taikos sutartimi 1920 liepos 12. Ta sutartimi sovietų vyriausybė atsisakė visiems amžiams Lietuvos, kaip Rusijos dalies, pripažino mūsų valstybę ir pasižadėjo atlyginti karo nuostolius.

Dar kovoms su bolševikais tebevykstant, Lietuvos šiaurėje atsirado naujas priešas - bermontininkai. Neaiškios kilmės Bermond-Avalow buvo sudaręs iš rusų belaisvių Vokietijoje karinius dalinius ir 1919 liepos mėnesį įsikūrė Mintaujoje, kaip jis skelbė, kariauti su bolševikais. Jį rėmė Latvijoje pasilikusių vokiečių dalinių vadas generolas von der Goltz. Spalio mėnesį bermontininkai užėmė Šiaulius, Radviliškį, Biržus. Kautynėse ties Radviliškiu lapkričio 21-22 Lietuvos kariuomenė bermontininkus sumušė ir paėmė daug karo grobio. Santarvininkų komisijai įsikišus, kautynės buvo sustabdytos ir iki gruodžio 15 bermontininkai pasitraukė į Vokietiją.

Liko trečias frontas - lenkų. 1919 metų pavasarį lenkai, pasinaudami tuo, kad Lietuvos kariuomenė buvo įvelta į kovas su bolševikais, užėmė pietinę ir rytinę Lietuvą iki linijos Daugai-Stakliškės-Širvintos ir okupavo Vilnių. Lietuvos karo vydyvė galėjo mesti prieš lenkus tik atskiras kuopas. Tik kovoms bolševikų ir bermontininkų frontuose pasibaigus, visos jėgos galėjo būti sutelktos prieš lenkus. Be kasdieninių susišaudymų didesnių kautynių neįvyko, nes santarvininkai stengėsi neprileisti prie naujo karo. Lietuvos vyriausybė bandė konfliktą išspręsti diplomatinio būdu. 1920 metų rusų-lenkų kare Lietuva laikėsi neutraliai. Tik kai tų metų vasarą didysis bolševikų puolimas nubloškė lenkus už Vyslos, Lietuvos kariuomenė pajudėjo į rytus. To žygio tikslas - pasiekti Maskvos taikos sutartimi nustatytą Lietuvos rytų sieną. Lenkų priešpuolis rugsėjo mėnesį nustumė bolševikus atgal į rytus. Lietuvos kariuomenė buvo įvelta į sunkias kautynes su lenkais ties Seiniais ir Varėna. Suvalkų sutartimi nustatyta demarkacijos linija paliko Vilnių lietuviams. Bet jau kitą dieną lenkai sutartį sulaužė. Generolas Želigovskis puolė Vilniaus kryptimi ir spalio 9 miestą užėmė. Kautynėse ties Širvintais ir Giedraičiais lapkričio 19-21 tolesnis lenkų veržimasis buvo sustabdytas ir jie buvo priversti trauktis. Tautų Sąjungos kontrolės komisija kautynes sustabdė. Susidūrimams tarp abiejų kariuomenių išvengti buvo įrengta neutrali zona. Jos vietoj 1923 buvo išvesta administracijos linija, kuri liko iki 1940 metų.

Kautynėmis ties Širvintais ir Giedraičiais pasibaigė nepriklausomybės karai. Kariuomenė galėjo suvesti lygiai dviejų metų kovų balansą. Iš saujos savanorių ji išaugo į 60.000 "masę". Paskubomis apmokyta, menkai ginkluota ir blogai aprūpinta ji kovėsi, žygiavo ir vėl kovėsi. Stūmė iš krašto geležinės drausmės valdomus bolševikus, kovėsi ties Radviliškiu su kare užgrūdintais, kietais vokiečiais-veteranais, kovėsi su patriotiniais lenkais, vadovaujamais rusų caro arba austrų kaizerio armijose patyrimą įgyjusių vadų. Lietuvos kariuomenės kuopų, batalionų ir pulkų vadai buvo jauni, užsidegę ir drąsūs, bet kariniu patyrimu negalėjo lygintis su savo priešininkų vadų patyrimais. Tai buvo istorinio lietuvių tautos kelio išdava. O visgi

uždavinį jie atliko: kraštą išlaisvino, nors Vilnius ir pasiliko lenkų rankose. Lietuvos valstybė buvo tarptautiškai pripažinta ir žengė į šviesų rytojų. Tai nebuvo veltui gauta: 1419 karių liko kovų lauke, 829 dingo be žinios, 2.677 buvo sužeisti, 155 jų tapo invalidais. Atskirų karių nuopelnai buvo įvertinti - 1.360 apdovanoti Vyčio kryžiaus ordinu. Visos kariuomenės nuopelnus tauta žino. Išėmimoje jų neužmiršta ir dabar, kasmet minėdama lapkričio 23-ją.

Karui pasibaigus, kariuomenė buvo palaipsniui demobilizuota, kol buvo pasiektas taikos meto dydis: 17-24.000 karių. Ginklavimas buvo gerinamas. Apranga ir šarvuotė buvo gaminama savo dirbtuvėse. Gerinti mokymo metodai. Steigti karių tobulinimo kursai. Išleisti Lietuvos politinei padėčiai pritaikinti kariniai statutai. Mokymo programoje daug vietos skirta bendriems dalykams: lietuvių kalbai, geografijai, Lietuvos istorijai. 1919 kai kuriose apskrityse beraščių skaičius siekė 40%. Kariuomenė neišleido iš savo gretų nė vieno beraščio. Istorijos pamokos ir auklėjimo paskaitos ugdė patriotiškumą, tautinį susipratimą ir tautinę savigarbą. Kariuomenėje veikė 109 bibliotekos su 190.000 tomų knygų. Ruoštos įvairaus pobūdžio civilinio turinio paskaitos.

Kariuomenė išaugino savo talkininkę Šaulių Sąjungą su daugybe chorų, vaidinimo ratelių, šokių grupių, sporto komandų. Daugelis karių gavo galimybę baigti viduriniąsias mokyklas ir gimnazijas. Kariuomenė buvo stipri Lietuvos mokyklos talkininkė ir atliko didelį kultūrinimo darbą. Be to, iš kariuomenės gretų išėjo daug specialistų: telefonistų, šoferių, kalvių, sanitarų. Atlikę tarnybą, liktiniai puskarininkiai papildė policijos, geležinkeliečių, paštininkų kadrus. 200.000 jaunų vyrų perėjo per kariuomenės eiles. Kariuomenė buvo surišta su tauta. Jos atliktas darbas pasireiškė tautos laikysenoje nepriklausomybės netekus. Tai reikia turėti galvoje minint lapkričio 23-ją.

1939 Vokietijos-Lenkijos karui prasidėjus; koalicinė Lietuvos vyriausybė paskelbė neutralumą. Lietuva neprisidėjo prie Vokietijos. Pasėka buvo ta, kad pastaroji slaptu papildomu susitarimu prie Ribbentropo-Molotovo sutarties Lietuvą atidavė Sovietų Sąjungos "itakos sferon". 1940 birželyje Lietuva (kaip ir Latvija su Estija) stovėjo vieniša prieš 200 divizijų. Sovietų Sąjungos ultimatumą gavusi, vyriausybė nepadarė jokio sprendimo - 1940 tautos ir kariuomenės drama įvyko. Rugpiūtyje mūsų kariuomenė buvo įjungta į raudonąją armiją.

Lietuvos kariuomenė nustojo egzistavusi, bet jos dvasia liko gyva. Tai ji sukėlė ginkluotą pasipriešinimą 1941 metų birželio mėnesį. Tai ji, bet ne avantiūristinis palinkimas vedė vyrus į savisaugos batalionus, statybos batalionus, apsaugos rinktinę, vietinę rinktinę. Pagaliau ji davė stiprybės partizanams jų karžygiškoje kovoje. Jie žuvo, bet jokia auka nėra veltui. Istorijos ratas nesustabdomai sukasi. Idėjos keičiasi. Valdovai ir santvarkos ateina ir praėina. "Silpni kelias, stiprūs griūva". Bet tauta, turėjusi didvyrius, nemiršta. Tai prisiminkim lapkričio 23-sios progą.

Gen.št.pulk.leit.V.Sutkus
savanoris kūrėjas

----- xXx -----

P a d ė k a

Vokietijos LB Valdyba ir Vasario 16 gimnazija nuoširdžiai dėkoja "Lietuvių žodžio" leidėjams už nemokamai atspausdintas sveikinimo korteles Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progą.

T E S T A M E N T A S

Mūsų žmonės sako, kad niekas su giltine nėra padaręs sutarties. Nė vienas nežino, kada nutrūks jo gyvenimo siūlas. Vieni miršta po ilgesnės ar trumpesnės ligos, kitų širdis staiga sustoja plakusi, treti netenka gyvybės eismo ar kitokios staigios nelaimės ištikti. Tik pirmieji turi pakankamai laiko savo palikimo reikalams sutvarkyti, nors ir ligos lova nėra tinkamiausia vieta palikimui skirstyti. Antrieji ir tretieji, jei nėra iš anksto testamento surašę, palieka savo turto ir kitokius reikalus nesutvarkytus.

Vokietijoje savo tautiečių tarpe neturime milijonierių. Tačiau daugelis, būdami taupūs žmonės, gyvendami kad ir kukliomis sąlygomis, yra susidėję keletą, kelioliką ar net keliasdešimt tūkstančių DM. Yra ir tokių, kurie apsukrumu yra išsigiję dar didesnę turtą. Kai žmogus miršta nepalikęs testamento, tai jo pinigai ir kitoks turtas dažnai atitenka ne tiems, kuriems jis norėtų palikti. Nesurašiusio testamento asmens palikimas teismo skirstomas pagal įstatymą. Tuomet pirmoje eilėje, pagal giminystės laipsnį, paveldi velionio kraujo giminės ir našlys-ė, o jei jų nėra arba jei neatsiliepia, viskas tenka fiskui arba valstybės išdui.

Netaip bloga, jei artimiausieji giminės yra čia pat Vokietijoje ar kad ir kitoje Vakarų valstybėje. Blogiau, kai jie gyvena okup. Lietuvoje ar kitame sovietiniame krašte. Tuo atveju liūto dalis atitenka Maskvos išdui. Mat, sovietai yra dirbtinai nustatę labai aukštą savo valiutos kursą. Vakaruose rublių galima gauti už keliskart mažesnę kainą, negu jų oficialus kursas. Pervedant palikimo pinigus oficialiu kursu, jis sutirpsta sovietų valstybės naudai. Tuo būdu didžiai pasipelno Maskva ir nuskriaudžiami palikimo gavėjai. Galima rasti kelių neoficialiai pervesti pinigus žymiai palankesniu būdu, t.y. kad mažiau gautų Kremliaus išdas ir daugiau tektų paveldėtojam. Tai galima sutvarkyti testamentu, paliekant turtą patikimam asmeniui ar lietuviškai institucijai, kad jie visą ar dalį palikimo persiųstų Sovietijoje gyvenantiems giminėms.

Jei įstatyminiai paveldėtojai neatsiliepia ir nėra palikto testamento, mirusiojo turtas atitenka valstybės išdui. Tuo būdu nuskriaudžiamos lietuviškos institucijos. Dažnas, gyvas būdamas, aukoja Lietuvos bendruomenei, Vasario 16 gimnazijai, Tautos fondui ir kit. Jei žmogus miršta nepalikęs testamento ir jei neatsiliepia giminės, visą turtą pasiima išdas. Sunku būtų patikėti, jog tokia būtų buvusi velionio valia...

Todėl labai svarbu, kad kiekvienas tautietis turėtų sudaręs testamentą, kuriame būtų išreikšta jo tikroji valia. Jei pažvelgsime į paskutiniaisiais metais palaidotus lietuvius, pamatysime, jog apie pusė jų yra mirę staigia mirtimi. Tai turėtų kiekvieną paskatinti rimtai pagalvoti, kad ir jį gali ištikti toks pat likimas. Todėl niekas neturėtų delsti su testamento sudarymu.

Reikia žinoti, jog testamentą kiekvienu laiku galima pakeisti, net ir tuo atveju, jei jis yra kam įduotas saugoti. Galiuoja tas testamentas, kuris yra vėliausiai surašytas. Testamentą gali sudaryti visi asmenys, sukakę 17 metų amžiaus ir esą normalios dvasinės būklės.

Testamentai yra dviejų rūšių - v i e š i e j i i r p r i v a t i n i a i arba naminiai. Viešieji testamentai sudaromi pas teisėją ar notarą. Testamento sudarymo mokesčiai nėra aukšti. Nuo palikimo vertės iki 1.000 DM imama 3-10 DM, nuo palikimo 1.000 - 10.000 DM imama 10-40 DM, nuo palikimo 10.000 - 100.000 DM imama mokesčių 40-200 DM. Už testamento saugojimą imama 1/4 jo sudarymo mokesčių. Pav., testamento sudarymas 10.000 vertės palikimui kainuoja 40 DM, o tokio testamento saugojimas - 10 DM.

Kadangi testamentas yra labai svarbus dokumentas, tai jam sudaryti yra nustatyti kai kurie reikalavimai, kurių nepaisymas daro tą dokumentą niekiniu. Kaip surašyti viešieji testamentai pasako juos sudarą teisėjas ar notaras. Privačiam (naminiam) testamentui vokiečių įstatymų statomi reikalavimai nėra dideli. Jis turi būti nuo pat pradžios iki galo surašytas ir pasirašytas (vardu ir pavarde) testatoriaus (testamento sudarytojo) ranka, nurodyta surašymo vieta ir data. Tai ir viskas.

Vokietijoje testamentą geriau rašyti vokiškai. Paprasčiausio testamento pavyzdys gali būti šis.

Mein Testament

Ich, Jonas Kalvaitis, geb. am 10.12.1910, Arbeiter in Stuttgart, berufe zu meinen Erben:

1. meinen Bruder Antanas Kalvaitis, Angestellter in Litauen und
 2. meine Nichte Ona Jurgaitytė, Studentin in München
- je zu Hälfte meines Nachlasses.

Stuttgart, d.12.Juni 1970 Jonas Kalvaitis
(parašas)

Vadinasi, Jonas Kalvaitis savo palikimą padalina lygiomis dalimis (po pusę) tarp savo brolio Antano, gyv. Lietuvoje, ir dukterėčios Onos Jurgaitytės, studijuojančios Munchene. Vardai ir pavardės turėtų būti rašomi tokie, kokie įrašyti dokumentuose. Lietuvoje gyvenančių asmenų vardai ir pavardės turėtų būti įrašyti lietuviškai.

Privatus testamentas yra tik privatus dokumentas. Po testatoriaus mirties tvirtinant jį teisme, gali kartais tekti įrodinėti, kad testatorius, rašydamas testamentą buvo veikslus, kad testamentas yra tikrai jo pačio ranka surašytas ir pasirašytas ir t.t. Be to, po testatoriaus mirties jo testamentas gali būti pavogtas ar suklastotas.

Privatus testamentas turi tą pirmenybę, kad jis kiekvienu metu gali būti pačio testatoriaus sunaikintas, pakeistas ar papildytas. Be to, privačiam testamentui nereikalingi jokie liudininkai ir apie jo sudarymą gali niekas ir nežinoti. Taip pat ir nieko nekainuoja. Privatus testamentas gali būti atiduotas teismui, o Württembergo krašte - ir notarui saugoti, bet dėl to jis netampa viešuoju arba oficialiu testamentu.

Testamente gali būti numatytas ir jo vykdytojas, t.y. testatoriaus patikėtinis, kuris turi įvykdyti jo paskutiniąją valią. Jis pataria mas nurodyti ypač tais atvejais, kai turtas paliekamas daugeliui ir dargi neprityrusių asmenų, kartais gyvenančių užsieny. Testamento vykdytojo galios ribas gali nustatyti testatorius. Jei testatorius jų nenustato, tai testamento vykdytojas paprastai turi palikimą tvarkyti ir jį padalyti įpėdiniais pagal testatoriaus valią ir teismo nutarimą. Už tai iš palikimo jis gauna nustatytą atlyginimą.

Vyras ir žmona gali sudaryti b e n d r ą t e s t a m e n t ą . Tuo atveju pakanka, kad testamentą savo ranka surašytų kuris vienas testatorius, bet pasirašyti ir įrašyti vietą bei datą turi abu. Vyras ir žmona gali skirti vienas kitą įpėdiniais. Tokio testamento pavyzdys.

Unser Testament

Wir, die Rentner Jonas Kuraitis und Jadvyga, geb. Mykolaitytė, in Bad Godesberg; setzen uns gegenseitig zu Alleinerben ein.

Bad Godesberg, den 12. September 1970 pas. Jonas Kuraitis

Bad Godesberg, den 12. September 1970 pas. Jadvyga Kuraitis, geb. Mykolaitytė

Nė vienas normalus žmogus nesutiktų, kad jam kas nurodinėtų, kaip turi pasielgti su savo turtu. Kiekvienas pats tai nusprendžia. Kai žmogus miršta, savo turtu disponuoti jis nebegali. Vienintelis būdas, kuriuo jis gali įpareigoti kitus vykdyti jo valią po mirties, yra t e s t a m e n t a s .

M Ū S Ų B E N D R U O M E N Ė J E

M i e s a u

VLB Miesau apylinkės sekretorius J.Venys rugpiūčio mėn. parašė padėką amerikiečių žurnalistui David Lawrence už jo palankius straipsnius apie Pabaltijo kraštus. Po savaitės jis gavo D.Lawrence atsakymą, kuriame dėkoja už laiškutį ir reiškia pasitenkinimą, kad patiko jo straipsnis ir kad nepagailėjo laiko apie tai parašyti.

Vokietijos lietuviai turėtų kreipti dėmesį ir į vokiečių laikraščiuose bei televizijoje pasirodančias žinias apie lietuvius bei Lietuvą ir, jei palankiai informuojama apie mūsų kraštą, jo žmones ir kultūros ar politikos problemas, nepagailėti poros minučių laiko ir 30 pf. ženklo parašyti padėkai. Tuo būdu pasieksime, kad mūsų vardas vis dažniau bus minimas šio krašto informacijos medijuose.

M ū n c h e n

VLB Mūncheno apylinkės tautinių šokių grupės pasirodymas, įvykęs spalio 16 Mūnchene Susitikimo namų kuratorijos rengtame svetimšalių pabėgėlių 25-jų metinių Vokietijoje minėjime, rado atgarsį ir vokiečių spaudoje. Spalio 20 "Mūnchner Merkur" išidėjo trijų lietuvaikių - Aurelijos Gelžinytės, Violetos Hermanaitės ir Loretos Veršelytės - nuotrauką su užrašu: "Jų tėvai jau 25 metai gyvena tremtyje, tačiau senosios tėviškės liaudies dainos ir šokiai nėra užmiršti. Jie perduodami toliau vaikams. Menininkų namuose Lenbach aikštėje folkloro vakare, kurio motto buvo 'Taip šokame ir dainuojame 25 metai tremtyje Federal.Respublikoje', (žiūrovus) džiugino lietuvių, rumunų, rusų, čekoslovakų, vengrų grupės dainomis ir šokiais. Gėlių šokis 'Sadutė' (mūsų nuotrauka rodo vieną jo sceną) yra mėgiamiausias jaunų mergaičių šokis Lietuvoje".

Iš visų dalyvavusių grupių laikraštis išsispausdino tik lietuvaikių nuotrauką.

Spalio 24 ta pati grupė (J.Barasaitė, A.Gelžinytė, V.Hermanaitė, K. ir R.Pauliukevičiūtės, R.Ruseckaitė, L.Veršelytė ir R.Neumann) šoko tarptautinio studentų darbo ratelio ruoštame folkloro vakare. Sekančią dieną lietuvių grupė aktyviai dalyvavo pamaldose. Ji giedojo bei skaitė jaunimui paruoštus tekstus ir kvietė tikinčiuosius melsti Lietuvai laisvės ir taikos.

Spalio 25 įvyko metinis VLB Mūncheno apylinkės narių susirinkimas. Iš Valdybos pranešimo paaiškėjo, jog Apylinkė turi savo knygineį, veikia vargo mokykla, tautinių šokių grupė, lituanistinis jaunimo seminaras, leidžiamas biuletenis. Buvo suorganizuotas spaudos vėjus (išplatinta 30 laikraščių ir kit.). Per metus įstojo 3 nauji nariai (dabar yra 51). Turėta 3.040 DM pajamų ir 2.720 DM išlaidų.

Priimtas siūlymas pakeisti rinkimų į Vokietijos LB Tarybą nuostatus ta prasme, kad būtų balsuojama korespondenciniu būdu. Nutarta ruošti bendras kūčias.

Į Apylinkės valdybą išrinkti: pirmininkas Richardas Hermanas, vice-pirmininkas dr.Arūnas Laukaitis, sekretorė Alina Grinienė, išdininkas Vladas Žiukelis, narys jaunimo reikalams stud.Petras Nevulis ir kontrolieriai - Petras Česūnas ir Jonas Medušauskas.

Taip pat spalio 25 naują vadovybę išsirinko ir Moterų klubas. Ją sudaro: pirmininkė E.Rugienienė, sekretorė B.Jalinskienė, išdininkė O.Sakalauskienė ir narės - M.Garunkštienė bei R.Veršelienė. Kontrolierėmis išrinktos E.Apyrubienė ir J.Jurkonienė.

Lapkričio 1 suorganizuotas bendras kapų lankymas West-Friedhof, Nordfriedhof ir Perlacher-Forst, kur daugiausia palaidota lietuvių. Mūnchene yra užregistruoti įvairiose kapinėse palaidoti 38 mūsų tautiečiai.

S t u t t g a r t

Lapkričio 7-8 VLB Stuttgarto apylinkės valdyba jau antrą kartą sukvietė jaunimo seminara. Ji parūpino tam pinigų ir surado salę, perleisdama Jaunimo sekcijos valdybai suvažiavimo temas ir diskusijų pravedimą. Suvažiavo 35 jaunuoliai. Vyresnioji karta nebuvo kvies-ta.

Trys temos buvo numatytos diskusijoms: 1. Vokietijos lietuvių jaunimo veikla, 2. Antrasis pasaulio lietuvių jaunimo kongresas ir 3. Ryšiai su Lietuva. Pirmosios temos diskusijos užpildė visą šeštadienio popietę. Jaunimo sekcijos valdybos pirmininkas Andrius Šmitas trumpai painformavo apie Jaunimo sekcijos veiklą praeity ir numatytus darbus ateityje. Pranešė, kad priimtas naujas Jaunimo sekcijos statutai, kuris bus sekančiomis dienomis išspausdintas ir išsiuntinėtas. Hamburge ir Kaiserslauterne jau susidarė jaunimo grupės, kurios, išskyrus suėjimus, nežino ką veikti. Bonnos-Kölno ir Müncheno jaunimo grupės veikia, bet jos tiesiogiai vadovaujamos apylinkių valdybų, tad dar nepriklauso Jaunimo sekcijai. Visos grupės ir apylamai jaunimas kelia klausimą, ką veikti ir per daug laukia pagalbos iš Jaunimo sekcijos valdybos, kuri iš tikrųjų tik turėtų derinti grupių veiklą. Iš tikro ji ir toliau neša viso darbo našta, bet viena neįstengia. Šmito žodžiai skambėjo pesimistiškai: "Taip yra, kad čia nieko nėra", kas iš tikrųjų neperdėta. Ir diskusijų dalyviai nesugebėjo šios padėties pakeitimui ką nors konkretaus pateikti. Skambėjo tik frazės, kaip: sudominti jaunimą Jaunimo sekcijos ir lietuviška veikla, surengti daugiau suvažiavimų, paruošti jaunimo vadovų ir t.t. Žinoma, tai vertingi patarimai, bet, Šmito žodžiais, kol niekas nenori apsiimti darbo, vieni pasiūlymai vaisių neneš. Vienas dalyvis patarė tiesiog provokacijos keliu budinti jaunimą iš letargo.

Daug konkretesnių duomenų suteikė diskusijos apie JAUNIMO ŽODĮ. Tiesa, redaktoriai nusiskundė, jog daug kas pasižada rašyti, bet tik pora berašo. Susirinkusieji gyvai pritarė minčiai dėti pastangas Jaun. Žodį suaktualinti, sugyventi reportažais iš lietuvių jaunimo gyvenimo ir nevengti net kietesnės kritikos sau ir kitiems. Redakcija norinti viską spausdinti, išskyrus grubiai užgaunančius straipsnius ir kritiką apie gimnaziją. Ginčas kilo, ar priimti vyresnės kartos straipsnius. Dauguma pasisakė už spausdinimą visko, kas liečia jaunimo problemas, nežiūrint autorių amžiaus. Kritikotas buvo J.Ž. lėkštumas, perėmus laikraštį naujai redakcijai, nes buvo pasitenkinta tik informacine medžiaga ir vengta savų komentarų. Pagirta pagerinta išvaizda ir straipsnių suskaldymas.

Sekmadienį buvo aptartas pasiruošimas antrajam lietuvių jaunimo kongresui. Kun. Damijonaitis apibrėžė pasiruošimą buvusiam kongresui ir patarė šį sykį leisti jaunimo atstovus išsirinkti pačiam jaunimui. Jaunimo sekcija numato sekančiais metais pirmoj rugpiūčio pusėj Bad Pyrmonte suorganizuoti prieškongresinį Europos jaunimo suvažiavimą. Ten bus pasiruošta pasaulio liet. jaunimo kongresui ir bus išrinkti atstovai. Amerikoje kilusį siūlymą Antrąjį jaunimo kongresą šaukti Vokietijoje olimpiados metu dalyviai atmetė, nes trūksta žmonių, kurie apsiimtų šį milžinišką darbą. Be to, olimpiados metu nei spauda nei televizija neatkreips dėmesio į šį kongresą.

Tema apie ryšius su Lietuva kaip visada iššaukė daug diskusijų. Hermanas padarė trumpą įvadą; bandė išryškinti bendradarbiavimo kilmę, tikslus, naudą ir nenaudą sovietų ir mūsų pusei, būdus ir kelius. Pasisakė už ryšius, bet tik žinant ko siekiama ir gerai pasiruošus. Diskusijos nieko nauja nesuteikė, buvo tik pakartoti visiems jau girdėti argumentai prieš ir už.

Šis seminaras neturėjo jokios sprendimo galios, buvo tik nuomonių

pasikeitimo pobūdžio, ką pilniausiai ir atliko. Ar dėl to jaunimo veikla pagyvės, reikia labai abejoti, nes vengiama apsiimti darbų. Tik maža grupė neša visą veiklą ant savo pečių. Dauguma seminare dalyvavo tik klausytojais. Reikia tikėtis, kad kai kurios iškeltos mintys bus įgyvendintos. Padėka Stuttgarto apylinkės valdybai ir visiems Stuttgarto lietuviams už malonų priėmimą. Būtų gera, kad šis seminaras virstų tradicija.

S c h w e t z i n g e n

8591 LS lietuvių kuopoje Visų Šventųjų dieną buvo atlaikytos šv. mišios už mirusiuosius ir vėliau aplankytos kapinės, kur, vadovaujant kapelionui kun.Br.Liubinui, susikaupta prie kiekvieno lietuvių kapo atskirai. Schwetzingeno kapinėse palaidoti 9 lietuviai: Jonas Dulė, Kazys Grigalius, Antanas Jasinskas, Vytautas Jurčys, Julius Mackevičius, Henrikas Paulauskas, Vladas Pielikis, Stasys Ralys ir Povilas Šermukšnis. 8591 kuopos nariai kapus buvo gražiai sutvarkę ir padėję žvakutes, kurios uždegtos susikaupimo metu.

K a i s e r s l a u t e r n

Visų Šventųjų dieną Kaiserslauterno lietuviai susirinko miesto kapinėse prie savo tautiečių kapų. 8593 LS lietuvių kuopa buvo kapus papuošusi ir padėjusi žvakutes, kurios uždegtos maldų metu. Bendroms maldoms vadovavo kapelionas kun.Br.Liubinas ir pasakė pritaikintą pamokslą. Kaiserslauterne palaidotųjų lietuvių skaičius artėja prie 40.

Kaiserslauterno lietuvių jaunimas susirenka kas antrą savaitę ir aptaria per tą laiką susikaupusius reikalus. Lapkričio 7-8 lietuvių jaunimo suvažiavime Stuttgarte dalyvavo ir 5 kaiserslauterniškiai: G.Grovas, J.Jurkšaitė, V.Ramanauskas ir Aldona bei Loreta Subačiūtės.

----- xXx -----

STEPAS P O V I L A V I Č I U S - V Y K I N T A S , pensininkas

Vokietijos LB Tarybos narys ir buvęs Vasario 16 gimnazijos lietuvių kalbos bei literatūros mokytojas lapkričio 23 sulauks 65 metų amžiaus. Jis yra gimęs 1905 lapkričio 23 Šikšnių kaime, Rokiškio valsč. ir apskr. 1924 baigė Kauno Aušros gimnaziją. Romanistikos studijas Vytauto Didž. universitete humanitarinių mokslų fakultete baigė 1942. Studentaudamas mokytojavo Šakių Žiburio (1925-26) ir Alytaus (1927-28) gimnazijose. Redagavo įvairius provincijos laikraščius. 1932-38 buvo Lietuvos Aido literatūros skyriaus redaktorius. Vokiečių okupacijos metu 1941-43 švietimo vadybos meno departamento direktorius. Į Vokietiją atvyko 1944 ir čia iki šiol gyvena. 1945-46 atstovavo Nacionalistų partijai VLIKe. 1946 įsteigė ir redagavo Minties dienraštį ir žurnalą Memmingene. 1946-50 įsteigė ir redagavo Laisvąją Lietuvą taip pat Memmingene. Nuo 1957 iki 1970 mokytojavo Vasario 16 gimnazijoje Romuvoje. Nuo š.m. rudens pasitraukė poilsio.

Sukaktuvininkas aktyviai dalyvavo ir politinėje bei ideologinėje veikloje. 1927 buvo moksleivių Jaunosios Lietuvos vyr. valdybos ir Studentų humanitarų draugijos pirmininku, 1928-40 priklausė volde-
marininkų organizacijai, 1940-41 dalyvavo priešbolševikinėje pogrindžio veikloje. 1945 buvo vienas Lietuvos demokratų partijos steigėjų ir jos vyr. valdybos pirmininku. 1948 partijai persiorganizavus į Lietuvos atgimimo sąjūdį, ligi 1956 ėjo vyr. valdybos pirmininko pareigas, vėliau buvo jos vicepirmininku ir vyr. tarybos nariu. 1956 Lietuvos nepriklausomybės talkos pirmi-
ninkas.

Povilavičius-Vykintas gyvai reiškiasi Vokietijos lietuvių bendruo-

meninėje veikloje. 1950-52 VLB Memmingeno apylinkės valdybos pirmininkas, keletą kartų buvo išrinktas VLB Tarybos nariu, 1954-55 Valdybos nariu, Tautos fondo atstovybės Vokietijoje pirmininkas. Daug rašo spaudoje, ypač publicistinių straipsnių. Pasitraukęs į pensiją, sukaktuvininkas turi daugiau laiko atsidėti savo mėgiamai žurnalistikai.

----- xXx -----

V A S A R I O 1 6 G I M N A Z I J O J

S v e č i a i

Spalio gale dvi dienas Romuvoje viešėjo Angelė Vakauzienė iš Bostono (JAV) ir gerai susipažino su gimnazija. Viešnia pažadėjo įtaigoti Bostono lietuvių šeimas, kad jos leistų savo vaikus į mūsų gimnaziją.

Lapkričio 7 gimnazijoje lankėsi Jonas Tumosa iš Toronto (Kanada). Svečias apžiūrėjo klasių pastatą ir bendrabutį. Jis yra uolus gimnazijos rėmėjas, paaukojęs stambesnę sumą bendrabučio statybai.

Į v a i r i n a m o s p a m a l d o s

Sekmadieniais laikomos pamaldos mokiniams po vasaros atostogų pavairinamos naujomis giesmėmis. Iš JAV-bių atvykusi stud. Aldona Rigelytė išmokė moksleivius-es kun. St. Ylos (komp. F. Strolija) ir savo parašytų giesmių, kurias palydi gitara. Pamaldas bažnytėlėje ar gimnazijos salėje dažniausia laiko kun. H. Šulcas. Jaunas kunigas ir berniukų bendrabučio vedėjas sako gražius, pamokančius ir įtikinančius pamokslus.

V ė l i n ė s

Visų Šventųjų vakarą mokiniai, mokyt. kun. J. Dėdino vadovaujami, su žibintais ir žvakutėmis aplankė Hüttenfeldo kapines, kur ilsisi ir 5 lietuviai: Erdm. Simonaitis, advok. J. Bataitis, agronom. T. Šidiškis, Teišerskienė ir Kleinaitė. Kun. J. Dėdinas pabėrė pluoštą minčių, o mokiniai paskaitė apie mirtį ir prisikėlimą. Visi sugiedojo porą religinių giesmių. Po susikaupimo minučių išsiskirstant, atsineštos žvakutės paliktos degti ant tautiečių kapų.

B e n d r a b u č i o s t a t y b a

Vasario 16 gimnazijos naujo bendrabučio statybos pagrindinis planavimas jau baigtas. Š. m. lapkričio 2 Mannheimo apskr. statybos skyrius patvirtino statybos planus ir suteikė leidimą statyti (Baugenehmigung). Pati statyba bus netrukus pradėta. Pirmosios statybos dalies (mergaičių bendrabučio) pirmasis darbų tarpsnis dėl vietos aplinkybių apims daugiau aprūpinimo įrengimus (kanalizacijos, vandentiekio laidų privedimą), kurių centre yra transformatoriaus pastatymas. Jis reikalingas, kadangi vietos elektros laidai tiek perkrauti, kad nebepajėgia suteikti nė trupučio daugiau reikalingos srovės.

Antrasis statybos tarpsnis galop apims kompaktišką mergaičių bendrabutį ir jo įrengimus. Pagrindinis šiuo metu rūpestis yra mums tenkančios pinigų sumos surinkimas. Tėv. A. Bernatonis Amerikoje sėkmingai veda aukų vaju. Bet tai yra tik pradžia. Vasario 16 gimnazija kviečia viso pasaulio lietuvius savo aukomis prisidėti prie bendrabučio statybos, nes pastatytieji namai tarnaus visiems lietuviams.

BENDRABUČIO STATYBAI AUKOJO:

Pečiulaitis iš Bielefeldo 114 DM, P. Česiūnas iš Müncheno 100 DM, Ant. Turla iš Ketscho 70 DM, B. Magdušauskas iš Schwetzingeno 50 DM ir J. Barasas iš Kaiserslauterno 18 DM.
Iš JAV-bių:

- 10 -

Rt.Rev.Msgr.J.Balkūnas iš Maspeth 300 dol., Alvina Sabanas iš Čikagos 200 dol., Agota Milčienė iš Manchester 100 dol., S.Sviderskis, M.D. iš Akron ir J.Masilionis iš Dayton po 50 dol., A.ir R.Puras iš Richmond 30 dol., Dr.P.Vygantas iš Great Neck ir S.Skersys iš Lawrence po 10 dol. ir A.Kowatschewski iš Brox 5 dol.

Per tėv.A.Bernatonį iš JAV-bių iki spalio 17 gautos aukos:

Dr.Juozas A.Šonta iš Akron 500 dol., kun.kleb.Antanas Petrauskas 250 dol., Dr.Juozas ir Birutė Skrinskai ir Vytautas Vebeliūnas po 200 dol., Prof.dr.Jokūbas Stukas, Marytė Shalnis, Joana ir Eduardas Stepai, prel.Pranas Jūras, dr.Vyt.Balčiūnas, kun.V.Pikturna, kun.J.Pakalniškis, kun.Vikt.Dabušis, kun.Ant.Račkauskas, dr.Edmundas Lenkauskas, kun.Aleksandras Goldikovskis, kun.kleb.B.Ivanauskas, dr.Vladas ir Regina Ramanauskai ir kun.Kęstutis Žemaitis po 100 dol., kun.Leonas Klimas, kun.Jonas Longas, Eduardas ir Birutė Malcanai, dr.A.Saviciūnas, dr.D.Degesys, dr.Jonas Stankaitis, kun.Antanas Paškus ir N.N. po 50 dol., Stasys Lušys, Leokadija ir Antanas Gailiušiai, Pranas ir Aldona Ambrazai po 30 dol., kun.Juozas Aleksiūnas, kun.Juozas Žuromskis, Kostas ir Eugenija Gasparaičiai ir kun.Titas Narbutas po 25 dol., Stasys Umbrasas ir Marytė Gailiušytė po 20 dol., J.Tamašauskas, Andriejus Bružėnas, Const.Račkauskas, Kz.Čiurlys, J.Gudelienė, J.V.Vyšnius, R.J.Ceilis, Alf.Ilgutis, P.Bielinis, St.Astrauskas, Kęst.Stepas, Vladas ir Marija Bačiuliai, St.Jurgaitis, Juozas Margevičius, J.A.Urbonas ir Pr.Gudelis po 10 dol., Jurkšaitis, J.Urbanavičius, Vc.Bartuška, A.Geležius, J.Binzas, J.Majauskienė, Aug.Astrauskas, J.Ambrazaitis, A.Balbotienė, J.Žilius, Jur.Juodis, Br.Spudis, J.Augustinas, S.Slabukas ir Alb.Grėbliūnas po 5 dol., J.Jackūnas 3 dol., J.Litvaitis, Kz.Sabulis ir N.N. po 2 dol., J.Jambauskas, A.Nerbak, A.Budrecki, M.Radvilienė, M.Jork, Alf.Strolija, M.Radzevičius, Em.Petrik, S.Sikolonski, Wiliam, W.Kramel, Gl.Mach ir D.Kripinski po 1 dol.

Vasario 16 gimnazija nuoširdžiai dėkoja visiems aukotojams.
Bendrabučio statybos sąskaita: Konto Nr. 01/76719
Deutsche Bank, Weinheim (Sonderkonto Internatsbau).

----- xXx -----

EKUMENINIS SEMINARAS ANNABERGE

Rugsėjo 30 į Annabergą (Bad Godesberg) suvažiavo lietuvių ir latvių jaunimas. Dalyvių skaičius buvo gausokas, apie pusę latvių ir tiek pat lietuvių. Nuostabu tik buvo, kad neatvyko nė vieno estų atstovo, nes šis suvažiavimas buvo ruoštas visiems pabaltiečiams. Jau per susipažinimo vakarą jaunimas pradėjo lenktyniauti dainomis. Ir kaip tik čia matėsi, kad latviai daug vieningesni už lietuvius. Šeštadienį darbas prasidėjo skaitymu iš Šv.Rašto apie sūnų palaidūną - latviai valgomajame, lietuviai salėje. Susikaupus ta tema minčių vėlesnėm diskusijom, po trumpos pertraukos kun.P.Urdzė iš Oldenburgo visiems skaitė paskaitą apie Bažnyčią kaip sąjūdį. Savo temą paskaitininkas vystė gana abstrakčiai, bet suprantamai, duodamas įvairių palyginimų. Per diskusijas kun.P.Urdzė sugebėjo duoti patenkinamus atsakymus bei pašalinti nesusipratimus. Po pietų latviai bei lietuviai davė trumpą savo minčių santrauką. Vėliau vyko bendros diskusijos, kurias vedė kun.J.Urdzė. Po vakarienės kun.H.Šulcas iš Rómuvos tęsė kun.P.Urdzės temą, ją susiaurindamas bei patiekdamas konkrečiau. Jis savo dėmesį sutelkė į Pietų Ameriką. Jam nereikėjo stipriai angažuotis diskusijose, nes

dalyviai patys perėmė jas į savo rankas, jog reikėjo net prašyti, kad nurimtų.

Lapkričio 1 po pamaldų, kur taip pat jaunimo netrūko, visi susirinko salėje. Čia buvo aptarta šio suvažiavimo eiga ir rezultatai. Atsirado siūlymų, kaip kitą seminarą geriau praveisti. Vienas iš tų siūlymų buvo priimtas ir tuojau pradėtas vykdyti. Užsirašė apie 10 asmenų, kurie apsiėmė pasiūlyti temas bei jas pranešti kitiems, kad galėtų geriau pasiruošti.

Po pietų jaunimas pradėjo skirstytis. Iš Romuvos seminare dalyvavo 13 asmenų, iš jų 11 Vasario 16 gimnazijos moksleivių.

----- xXx -----

A R T I K R A I N E P A S I K E I T Ė ?

INFORMACIJŲ 9/10 Nr. išsispausdinome Pabaltijo vokiečių laikraščio BALTISCHE BRIEFE Nr.9 informaciją apie Bonnos užsienio reikalų ministerijos atsakymą į Pabaltiečių tarybos raštą dėl Feder.Vokietijos vyriausybės nusistatymo Pabaltijo valstybių atžvilgiu po Bonnos ir Maskvos sutarties pasirašymo.

BALTISCHE BRIEFE Nr.10 ankstyvesnę informaciją papildė CDU/CSU frakcijos Bundestage nario barono von Fircks klausimu vyriausybei. Spalio 9 Bundestage jis klausė:

- Vokiečių-sovietų atsisakymo nuo jėgos panaudojimo sutarties 3 str. antruoju sakiniu Federalinė vyriausybė išipareigoja neribotai respektuoti visų Europos valstybių teritorinį integralumą dabartinėse sienose. Kaip tai suderinti su Užsienio reikalų ministerijos 1970 rugpiūčio 27 atsakymu į Pabaltiečių tarybos paklausimą dėl Federal. vyriausybės nusistatymo Pabaltijo valstybių klausimu? Atsakyme pažymėta, kad Feder.vyriausybė savo žinomo nusistatymo Pabaltijo valstybių klausimu nėra pakeitusi. Tas nusistatymas viename rašte IRO (Tarptautinei pabėgėlių organizacijai) buvo formuluotas kaip 'Nepripažinimas Sovietų Sąjungos įvykdytos Pabaltijo valstybių aneksijos'

Užsienio reikalų ministeris atsakė (pasinaudojame Bundestago 71 posėdžio stenografiniu pranešimu):

Užsienio reikalų ministerijos rugpiūčio 27 atsakymas į Pabaltiečių tarybos liepos 20 raštą remiasi faktu, kad jokia Feder. vyriausybė nėra padariusi pareiškimo, kuriuo būtų pripažintas Pabaltijo valstybių įjungimas. Vokiečių-sovietų sutarties pasirašymas šiuo atžvilgiu nėra nieko pakeitęs.

Sugrįžęs iš Maskvos rugpiūčio 7 aerodrome pasakiau - čia cituoju pats save - Mūsų pareikštas nusistatymas jėga neliešti sienų Europoje yra dalis sutartimi nustatyto mūsų abipusio atsisakymo naudoti jėgą. Sienos ir ateityje gali būti keičiamos arba naikinamos taikiu keliu abipusiu susitarimu.

Taip apibrėžta vokiečių-sovietų sutarties reikšmė. Nurodymas į str. pradžioje suminėtus tikslus ir principus sako, kad jis konkretizuoja atsisakymą naudoti jėgą sienų atžvilgiu. Abiejų pusių išipareigojimas respektuoti visų Europos valstybių teritorinį integralumą išskiria vienašalius pakeitimus prievarta.

Baronas von Fircks: Pone ministeri, ar Jūs nesate kartu su manim nuomonės, jog pagal logikos ir vokiečių kalbos dėsnius 'Respektavimas valstybės integralumo jos dabartinėse sienose' turi būti ne neribotai, bet ribojamai suprastas, jei tuo pat metu teigiama, kad anų sienų dalis yra nustatyta prieš tarptautinės teisės dėsnius, t.y. ne sutarties, bet aneksijos keliu?

Scheel: Paskutinės Jūsų sakinio dalies aš akustiškai nesupratau.

Baronas von Fircks: Jeigu teigiama, kad tų sienų dalis nustatyta ne pagal tarptautinę teisę sutartimi, bet prieš tarptautinės teisės dėsnius aneksija.

Scheel: Tai netrukdo mums pripažinti, kad vienašališki sienų keitimai, kurie normaliu būdu tik jėga gali būti įvykdyti, sudaro pavojų

- 12 -

taikai ir dėl to nededami mūsų politikos pagrindan. Apie teisinį sienų nustatymą, apie jų teisinį pobūdį mes nepasisakėme.

Baronas von Fircks: Pone ministeri, ar yra kur nors įrodymas ar koks nurodymas į tai, jog Sovietų Sąjunga, kaip susitariančioji su Feder.vyriausybe šalis, sutarties 3 str. raidę ir turinį aiškina taip pat, kaip ir Jūs čia aiškinote?

Scheel: Dėl sutarties čia dar vyks diskusijos. Tada aš galėsiu pranešti sovietų užsienio reikalų ministro tuo reikalu pasisakymus iš derybų protokolų. Tai paaiškės per diskusijas dėl sutarties. -

----- xXx -----

Schwetzingenas, 1970 lapkričio 7

Mielos Sesės ir Broliai skautai Vokietijoje,

25-rių metinių L.S.S-gos atsikūrimo Vokietijoje proga L.S.B. Vyriausias skautų atstovas Europoje Juozas Maslauskas pasiūlė suruošti Jubiliejinę skautų stovyklą Vokietijoje. Į ją susirinks skautės ir skautai iš užjūrių ir Europos. Tikimasi sulaukti net apie kelis šimtus sesių ir brolių skautų.

Jau gauta žinia, kad vyriausioji skautininkė L.Milukienė ir vyriausias skautininkas P.Molis žada atvykti į stovyklą.

Mes, sesės ir broliai, gyvenantieji Vokietijoje, esame atsakingi už būsimą Jubiliejinę stovyklą, kuri įvyks ateinančiais metais nuo liepos 17 iki liepos 31 Schwetzingeno apylinkės miške. Pirmutinis sutiko paremti stovyklą jos įrengimu Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas ir Schwetzingeno 8591 LS lietuvių kuopos vadas inž. Jonas K.Valiūnas.

Ašiu.

Bus kreiptasi ir į Vokietijos lietuvių bendruomenę, kad padėtų lėšomis ir kitokiu būdu.

Galite susidaryti sau vaizdą, kokias dideles išlaidas teks padengti ryšium su stovyklos pravedimu.

Taip pat kreipiuosi į mūsų jaunimą - buvusias ir esančias skautes ir skautus - atvykite į būsimą stovyklą ateinančiais metais, nes čia susitiks viso laisvojo pasaulio lietuvių skautės ir skautai, vytės ir vyčiai. Įsijunkite į darbą, kad galėtume po stovyklos sakyti - Sėkla, kurią prieš metus pasėjome, davė gerus vaisius.

Budėkime!

pas.Algis Vitkus
s.v.kand.v.v., LSB VS atstovas
Vokietijos rajone

P.S.: Registruotis dalyvauti stovykloje ir siųsti lėšas prašome šiuo adresu:

A.Vitkus
683 Schwetzingen,
Postfach 191
(Jubiliejinė stovykla)

B r a z i n s k ų o d i s ė j a

Spalio 15 keleiviniu sovietų lėktuvu AN-24 iš Batumio į Suchumį skridę Petras Brazinskas su 15 metų amžiaus sūnumi Algirdu priverstė lėktuvo įgulą pakeisti skridimo kryptį ir nušileisti Turkijoje. Turkų teismas pripažino bėglius politiniais pabėgėliais.

Vokietijos lietuvių bendruomenės valdyba pasiuntė Turkijos ambasada Federal. Vokietijoje laišką, kuriuo padėkojo už objektyvų bei teisingą teismo sprendimą ir paprašė neišduoti Brazińskių sovietams. Paaiškino, kad Brazińskių yra lietuviai, o Lietuva yra sovietų okupuotas kraštas. Lietuvių bėgimas iš okupacijos į laisvę yra politinis žygis.

--- oOo ---

A n e l ė V a l a i t y t ė - k y l a n t i ž v a i g ž d ė

Memmingene gyvenanti lietuvaitė, buvusi Vasario 16 gimnazijos mokinė Anelė Valaitytė (Lena Valaitis) prieš penkis mėnesius įdainavo pirmąją savo plokštelę vokiečių kalba. Įrašytos dvi dainos: Halt das Glück für uns fest ir Wie schön, dass es die Liebe gibt. Plokštelė pavadinta pirmos dainos vardu, pažymėta Nr. 6003 043 ir kainuoja 5 DM. Įrašus padarė Philips firma.

Tautiečiai, kurie perka dainų ir muzikos plokšteles, turėtų įsigyti ir Valaitytės įdainuotą plokštelę. Didesnis dainininkės plokštelių paplitimas padės jai lengviau pakilti į pirmąsias eiles.

Kartą viename suvažiavime buvo mestas šūkis: "Mums svarbus kiekvienas, kas Lietuvą teigiamai garsina". Tai tiesa. Patys Vokietijos lietuviai nemažai pristatė Lietuvą vietiniams. Vasario 16 gimnazijos šokėjai jau žinomi nuo Hamburgo lig Mūncheno. O ir toj gimnazijoje mokiusis Anelė Valaitytė neseniai davė progą vokiečiams sužinoti, kad vienas jų kaimynas yra Lietuva. Buvo taip.

Spalio 1 vokiečių ZDF savo "Drehscheibe" užbaigė Lenos Valaitis šlageriu - Halt die Liebe für uns fest. "Drehscheibe" pranešėja, sunkiai ištardama pavardę, pristatė Leną (Anelę) kaip simpatingą, talentingą dainininkę "aus Litauen".

O toji Lena sudainavo savo išleistos plokštelės dainą gana brandžiai, su prasminga išraiška veide, tik gal kiek per daug vieno-
dai judėdama. Pats šlagerio tekstas - ne kokie nors meilės pagrėbštai ar nuobiros, o tinkantis prie lengvųjų mūsų liaudies dainų.

Anelės-Lenos pristatymas lengvosios muzikos pradedančių žvaigždžių eilėse džiugus ne tik jai, bet ir visiems lietuviams Vokietijoje.

Kiek žinoma, Anelė savo pačios jėgomis ir išgalėmis kopė ligi savo pastangas vainikavo plokštelės išleidimu. Pati užsidarbiaudama, lavinosi jos širdžiai mielame mene, pati skynėsi kelią ateitin. Anelei, kiek žinoma būtų buvę mikrofonai lengviau prienami, jei ji būtų buvusi, pav švedė. Bet ji liko lietuvaitė!

--- oOo ---

Vokietijos lietuvių bendruomenės valdybos einamoji sąskaita -
Deutsche Bank Weinheim/Bergstr., Konto Nr. 01/17978

Telef. (06256) - 322

M i r u s i e j i

S t a s y s KUDZMA, VLB Darmstadto apylinkės narys, mirė š.m. spalio 24. Palaidotas spalio 29 Heidesheime. Laidojimo apeigas atliko kun.V.Damijonaitis. Laidotuvėse dalyvavo apie 50 asmenų. Buvo gimęs 1923 sausio 28 Suvalkijoje. Didesniąją dalį tremties Vokietijoje praleido, tarnaudamas 4204 LS lietuvių kuopoje Heidesheime, o ją panaikinus - 2040 LS kuopoje Darmstadte. Palydėti į paskutinę kelionę Heidesheimo kapinėse buvo susirinkę daugiausia kuopos vyrai. Ant kapo sudėta 6 vainikai.

--- oOo ---

P e r R a u d o n a j i K r y ž i ų i e š k o m i :

- SWERBUT ar ŽWERBUT Vladislavas, sūnus Vinco (Vikentij), gim. 1905-1920 Eišiškių mieste. Į Vokietiją išvyko 1941. Ieško dukterėčia Juzefa.
- VAILIONIS Balys, sūnus Juozo, gim.1902 Paliūnų kaime, Lazdijų val. 1943 išvykęs į Vokietiją. Ieško brolis Ipolitas.
- VENCKUS Jonas, sūnus Onos ir Jono, gim. 1921 spalio 9 Girininkuose, Šilutės apskr. Karo metu paimtas į vokiečių nelaisvę. 1947 buvo YMCA HOSTEL, Station Road Tadgaster, Yorks, Anglija. Ieško brolis Liudvikas.

K i t i i e š k o j i m a i

- KOČNAFIENĖ Petrė, duktė Jono, gim.Keturkaimio kaime, Vilkaviškio apskr. Ieško sesuo Marijona Savokaitienė.
- SAVICKIENĖ-Gryningaitė Elfriedė. Savickai 1939 išemigravo į Urugvajų ir mokytojavo lietuvių pradž. mokykloj Montevideo. Ieško Liudvika Gdawietz.

--- oOo ---

I N F O R M A C I J O M S l e i s t i a u k o j o :

Marija Lemaniene iš Stuttgarto-Bad Cannstatto	20 DM
Bernardas Budreika iš Darmstadto	10 "
VLB Bielefeldo apylinkės pirmininkas A.Pacevičius	10 "

Ačiū.

P a r e i š k i m ų b l a n k a i r e n t o m s g a u t i

Rentų ir pensijų išgavimas paprastai trunka ilgai. Todėl patartina jas pradėti ieškoti anksčiau, nelaukiant kol sukaks 65 metai amžiaus.

Centrinė pabėgėlių įstaiga Vokietijoje yra atsiuntusi nedidelį skaičių pareiškimų blankų, paruoštų Aukštojo pabėgėlių komisaro atstovo Bad Godesberge, rentai ir pensijai gauti. Kas tokį formuliarą norėtų gauti, prašom paprašyti Vokietijos LB Valdybą.

VLB Valdyboje Romuvoje g a l i m a į s i g y t i :

Auksinį lietuvių ženkliuką už	24 DM
V.Gailiaus vokiškai-lietuvišką žodyną už	15 "
Prof.dr.Pr.Skardžiaus ir kit. Lietuvių kalbos vadovą už	10 "
Hellmanno Trumpą Lietuvos istoriją vokiečių kalba	" 8 "
ELTA-PRESSEDIENST lietuvių grafikų darbų aplanką	" 5 "

Lietuviškos muzikos ir dainų plokštės, pagamintas JAV-bėse ir Lietuvoje, platina Antanas PLENYS (7 Stuttgart-Bad Cannstatt, Kattowitzer Str.9, tel.(0711)-566946.